॥ तैत्तिरीय संहिता॥

॥अष्टमः प्रश्नः॥

॥ तैत्तिरीयसंहितायां प्रथमकाण्डे अष्टमः प्रश्नः॥

अनुंमत्यै पुरोडाशंमृष्टाकंपालं निर्वपित धेनुर्दक्षिणा ये प्रत्यश्चः शम्यांया अवृशीयंन्ते तन्नैर्ऋतमेकंकपालं कृष्णं वासंः कृष्णतूषं दक्षिणा वीहि स्वाहाऽऽहुंतिं जुषाण एष ते निर्ऋते भागो भूते ह्विष्मत्यिस मुश्चेमम॰हंसः स्वाहा नमो य इदं चकारांऽऽदित्यं चुरुं निर्वपित वरो दक्षिणाऽ-ऽग्नावेष्णवमेकांदशकपालं वामनो वही दक्षिणाऽग्नीषोमीय-(१)

मेकांदशकपाल् हिरंण्यं दक्षिंणैन्द्रमेकांदशकपालमृष्भो वही दक्षिंणाऽऽग्नेयमृष्टाकपालमैन्द्रं दध्यृंष्भो वही दक्षिंणैन्द्राग्नं द्वादंशकपालं वैश्वदेवं चुरुं प्रथमुजो वृथ्सो दक्षिंणा सौम्य इयांमाकं चुरुं वासो दक्षिंणा सरंस्वत्यै चरु सरंस्वते चरुं मिथुनौ गावौ दक्षिंणा (२)

अग्रीषोमीयं चतुंस्त्रि १शच॥

[8]

आग्नेयम्ष्टाकंपालं निर्वपति सौम्यं चुरुः सांवित्रं द्वादेशकपालः सारस्वतं चुरुं पौष्णं चुरुं मारुतः सप्तकंपालं वैश्वदेवीमामिक्षां द्यावापृथिव्यंमेकंकपालम् (३)

आग्नेयम्ष्टादेश॥——[२]

पुन्द्राग्नमेकांदशकपालं मारुतीमामिक्षां वारुणीमामिक्षां कायमेककपालं प्रघास्यान् हवामहे मुरुतां यज्ञवांहसः कर्म्भेणं स्जोषंसः॥ मो षू णं इन्द्र पृथ्सु देवास्तुं स्म ते शुष्मित्रवया। मही ह्यस्य मीढुषो यव्या। ह्विष्मंतो मुरुतो वन्दंते गीः॥ यद् ग्रामे यदर्णये यथ्सभायां यदिन्द्रिये। यच्छूद्रे यदर्य एनश्चकृमा वयम्। यदेकस्याधि धर्मणि तस्यांवयज्ञंनमिस स्वाहां॥ अऋन् कर्म कर्मकृतंः सह वाचा मंयोभुवा॥ देवेभ्यः कर्म कृत्वाऽस्तं प्रेतं सुदानवः (४)

व्यं यद् विर्श्यातिश्चं॥_____[3]

अग्नयेऽनींकवते पुरोडाशंम्ष्टाकंपालं निर्वंपति साकः सूर्येणोद्यता मुरुद्धाः सान्तप्नेभ्यो मध्यन्दिने च्रुं मुरुद्धो गृहमेधिभ्यः सर्वासां दुग्धे सायं च्रुं पूर्णा देवि परां पत् सुपूँणां पुन्रापंत। वस्नेव वि क्रींणावहा इष्मूर्ज शतकतो॥ देहि मे ददांमि ते नि में धेहि नि ते दधे। निहार्मिन्नि में हरा निहारं (५)

नि हंरामि ते॥ मुरुद्धाः ऋीडिभ्यः पुरोडाशर् सप्तकंपालं निर्वपति साकर सूर्येणोद्यताग्नेयमृष्टाकंपालं निर्वपति सौम्यं चरुर सांवित्रं द्वादंशकपालर सारस्वतं चरुं पौष्णं चरुमैन्द्राग्नमेकांदशकपालमैन्द्रं चरुं वैश्वकर्मणमेकंकपालम् (६)

हुरा निहारं त्रि १ शर्च॥———[४]

सोमांय पितृमतें पुरोडाशृ पद्वीपालं निर्वपित पितृभ्यों बर्हिषद्भी धानाः पितृभ्यों ऽग्निष्वात्तेभ्यों ऽभिवान्यांयै दुग्धे मन्थमेतत् तें तत् ये च त्वामन्वेतत् तें पितामह प्रपितामह् ये च त्वामन्वत्रं पितरो यथाभागं मन्दध्व सुसन्दर्शं त्वा व्यं मध्वन् मन्दिषीमिहिं॥ प्र नूनं पूर्णवंन्धुरः स्तुतो यांसि वशा अनुं॥ योजा न्विन्द्र ते हरीं॥ (७)

अक्षुन्नमीमदन्त् ह्यवं प्रिया अंधूषत॥ अस्तोषत् स्वर्भानवो विप्रा नविष्ठया मृती॥ योजा न्विन्द्र ते हरी॥ अक्षंन् पितरोऽमींमदन्त पितरोऽतींतृपन्त पितरोऽमींमृजन्त पितरंः॥ परंत पितरः सोम्या गम्भीरैः पृथिभिः पूर्व्यैः॥ अथां पितृन्थ्सुंविदत्रा अपीत यमेन् ये संधमादं मदन्ति॥ मनो न्वा हुंवामहे नाराश्रूसेन् स्तोमेंन पितृणां च मन्मंभिः॥ आ (८)

नं एतु मनः पुनः ऋत्वे दक्षांय जीवसं॥ ज्योक् च सूर्यं दृशे॥ पुनर्नः पितरो मनो ददांतु दैव्यो जनः॥ जीवं व्रातर्थं सचेमहि॥ यदन्तिरक्षं पृथिवीमुत द्यां यन्मातरं पितरं वा जिहिश्सिम॥ अग्निर्मा तस्मादेनसो गार्हंपत्यः प्र मुंश्रतु दुरिता यानि चकुम करोतु मामनेनसम् (९)

हरी मन्मंभिरा चतुंश्चत्वारि श्वा॥————[५]

प्रतिपूरुषमेकंकपालान्निवंपत्येक्मितिरिक्तं यावंन्तो गृह्याः समस्तेभ्यः कमंकरं पश्नाः शर्मास् शर्म यजंमानस्य शर्म मे यच्छैकं एव रुद्रो न द्वितीयांय तस्थ आखुस्ते रुद्र पृश्स्तं जुंषस्वैष ते रुद्र भागः सह स्वस्नाऽम्बिकया तं जुंषस्व भेषजं गवेऽश्वांय पुरुषाय भेषजमथो अस्मभ्यं भेषज स्मेषजं (१०)

यथाऽसंति॥ सुगं मेषायं मेष्यां अवाँम्ब रुद्रमंदिम्ह्यवं देवं त्र्यम्बकम्॥ यथां नः श्रेयंसः कर्द्यथां नो वस्यंसः कर्द्यथां नः पशुमतः कर्द्यथां नो व्यवसाययात्॥ त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पृष्टिवर्धनम्॥ उर्वारुकिमिव बन्धनान्मृत्योर्मृक्षीय मा- ऽमृताँत्॥ एष ते रुद्र भागस्तं जुंषस्व तेनांवसेनं परो मूर्जवतोऽतीह्यवंततधन्वा पिनांकहस्तः कृतिंवासाः (११)

सुभेषजिमिह् त्रीणि च॥———[६]

पुरोडाशं द्वादंशकपालं वैश्वदेवं च्रुमिन्द्रांय शुनासीरांय पुरोडाशं द्वादंशकपालं वाय्व्यं पर्यः सौर्यमेकंकपालं द्वादशग्व॰ सीरं दक्षिणाऽऽग्नेयमृष्टाकंपालं निर्वपित रौद्रं गांवीधुकं च्रुमैन्द्रं दिधं वारुणं येवमर्यं च्रुं विहिनीं धेनुर्दक्षिणा ये देवाः पुरःसदोऽग्निनैत्रा दक्षिणसदो यमनेताः पश्चाथ्मदेः सिवतृनैत्रा उत्तरसदो वरुंणनेत्रा उपरिषदो बृह्स्पतिनेत्रा रक्षोहणस्ते नः पान्तु ते नोऽवन्तु तेभ्यो (१२)

नम्स्तेभ्यः स्वाहा समूढ्र रक्षः सन्दंग्ध्र रक्षं इदम्हर रक्षोऽभि सं दंहाम्युग्नये रक्षोघ्ने स्वाहां यमायं सिव्ते वरुणाय बृह्स्पतंये दुवंस्वते रक्षोघ्ने स्वाहां प्रष्टिवाही रथो दक्षिणा देवस्यं त्वा सिवतुः प्रसवैंऽश्विनौंर्बाहुभ्यां पूष्णो हस्तौभ्या रक्षंसो वधं जुहोमि हृत रक्षोऽविधिष्म रक्षो यद्वस्ते तद्दक्षिणा (१३)

तेभ्यः पश्चंचत्वारि १शच॥ धान्ने पुरोडाशुं द्वादेशकपालं निर्वपत्यन्मत्यै चरु राकाये चरु सिनीवाल्ये चरुं कुहैं चरुं मिथुनौ गावौ दक्षिणाऽऽग्नावैष्णवमेकांदशकपालं निर्वपत्यैन्द्रावैष्णवमेकादशकपालं वैष्णवं त्रिकपालं वांमनो वही दक्षिणाऽग्नीषोमीयमेकांदशकपालं निर्वपतीन्द्रा-सोमीयमेकांदशकपाल १ सौम्यं चरुं बभुर्दक्षिणा सोमापौष्णं चरुं निर्वपत्यैन्द्रापौष्णं चरुं पौष्णं चरु इयामो दक्षिणा वैश्वानरं द्वादंशकपालं निर्वपिति हिरंण्यं दक्षिणा वारुणं यंवमयं चरुमश्वो दक्षिणा (१४)

निर्ष्टौ च॥————[८]

बार्हस्पत्यं चुरुं निर्वपति ब्रह्मणों गृहे शितिपृष्ठो दक्षिणैन्द्रमेकांदशकपाल॰ राजन्यंस्य गृह ऋषुभो दक्षिणा- ऽऽदित्यं च्रं महिष्ये गृहे धेनुर्दक्षिणा नैर्ऋतं च्रं पेरिवृत्त्यें गृहे कृष्णानां व्रीहीणां न्खिनिर्भिन्नं कृष्णा कूटा दक्षिणाऽऽग्नेयमृष्टाकंपाल स् सेनान्यों गृहे हिरंण्यं दक्षिणा वारुणं दश्रेकपाल सूतस्यं गृहे महानिरष्टो दक्षिणा मारुत स्माकंपालं ग्रामण्यों गृहे पृश्चिर्दक्षिणा सावित्रं द्वादंशकपालं (१५)

क्षुत्तर्गृह उपध्वस्तो दक्षिणाऽऽश्विनं द्विकपालश् संङ्ग्रहीत्रगृहे संवात्यौ दक्षिणा पौष्णं चुरुं भागदुघस्यं गृहे श्यामो दक्षिणा रौद्रं गांवीधुकं चुरुमंक्षावापस्यं गृहे श्वल उद्घारो दक्षिणेन्द्रांय सुत्राम्णे पुरोडाश्मेकांदशकपालं प्रति निर्वपतीन्द्रांयाश्होमुचेऽयं नो राजां वृत्रहा राजां भूत्वा वृत्रं वंध्यान्मेत्राबार्हस्पत्यं भवति श्वेतायै श्वेतवंथ्साय दुग्धे स्वयम्मूर्ते स्वयम्मथित आज्य आश्वंत्थे (१६)

पात्रे चतुंःस्रक्तौ स्वयमवप्त्रायै शाखांयै कुर्णा श्र्श्वाकंर्णा श्र्श्व तण्डुलान् वि चिनुयाद्ये कुर्णाः स पर्यसि बार्हस्पत्यो येऽकंर्णाः स आज्ये मैत्रः स्वयं कृता वेदिर्भवति स्वयन्दिनं बुरहिः स्वयं कृत इध्मः सैव श्वेता श्वेतवंथ्सा दक्षिणा (१७) सावित्रं द्वादंशकपालमार्थत्थे त्रयंस्रि॰शच॥----[९]

अग्नये गृहपंतये पुरोडाशंमृष्टाकंपालं निर्वपति कृष्णानां व्रीहीणाः सोमाय वनस्पतंये श्यामाकं चरुः संवित्रे सत्यप्रंसवाय पुरोडाशं द्वादंशकपालमाशूनां व्रीहीणाः रुद्रायं पशुपतंये गावीधुकं चरुं बृहस्पतंये वाचस्पतंये नैवारं चरुमिन्द्रांय ज्येष्ठायं पुरोडाशमेकांदशकपालं महाव्रीहीणां मित्रायं सत्यायाऽऽम्बानां चरुं वरुणाय धर्मपतये यवमयं चरुः संविता त्वां प्रस्वानाः स्वतामग्निगृहपंतीनाः सोमो वनस्पतीनाः रुद्रः पंशूनां (१८)

बृह्स्पतिंर्वाचामिन्द्रौं ज्येष्ठानौं मित्रः सत्यानां वर्रणो धर्मपतीनां ये देवा देवसुवः स्थ त इममांमुष्यायणमंनिम्त्रायं सुवध्वं मह्ते क्षृत्रायं मह्त आधिंपत्याय महते जानंराज्यायेष वो भरता राजा सोमोऽस्माकं ब्राह्मणानाः राजा प्रति त्यन्नामं राज्यमंधायि स्वां तनुवं वर्रणो अशिश्रेच्छुचैर्मित्रस्य व्रत्यां अभूमामंन्मिह महुत ऋतस्य नाम सर्वे व्राता वर्रणस्याभूवन्वि मित्र एवेररांतिमतारीदसूंषुदन्त यज्ञियां ऋतेन व्यं त्रितो जरिमाणं न आनुइ विष्णोः क्रमोऽसि पुशूनां व्राताः पश्चवि शातिश्च॥

विष्णोः क्रान्तमंसि विष्णोर्विक्रान्तमसि (१९)

अर्थेतंः स्थाऽपां पतिरिष्त् वृषांस्यूर्मिर्वृषस्नोऽिस व्रज्ञक्षितंः स्थ मुरुतामोजंः स्थ सूर्यवर्चसः स्थ सूर्यत्वचसः स्थ मान्दाः स्थ वाशाः स्थ शक्वरीः स्थ विश्वभृतंः स्थ जन्भृतंः स्थाऽग्रेस्तेज्ञस्याः स्थाऽपामोषंधीनाः रसंः स्थाऽपो देवीर्मधुंमतीरगृह्बन्नूर्जस्वती राज्ञसूयांय चितांनाः। याभिर्मित्रावरुणावभ्यषिश्चन् याभिरिन्द्रमन्यन्नत्यरांतीः॥

राष्ट्रदाः स्थं राष्ट्रं देत्त स्वाहां राष्ट्रदाः स्थं राष्ट्रममुष्में

दत्त (२०)

देवीरापः सं मधुंमतीर्मधुंमतीभिः सृज्यध्वं मिह् वर्चः क्षित्रियांय वन्वाना अनांधृष्टाः सीद्तोर्जंस्वतीर्मिह् वर्चः क्षित्रियांय दधंतीरिनंभृष्टमिस वाचो बन्धुंस्तपोजाः सोमंस्य दात्रमंसि शुक्रा वंः शुक्रेणोत्पुंनामि चन्द्राश्चन्द्रेणामृतां अमृतेन् स्वाहां राजसूयांय चितांनाः॥ सधमादौ द्युम्निनीरूर्ज एता

अनिंभृष्टा अप्स्युवो वसांनः। प्स्त्यांसु चक्रे वर्रुणः स्थरस्थम्पा शिशुंर्- (२१)

मातृतंमास्वन्तः॥ क्षत्रस्योल्बंमिस क्षत्रस्य योनिर्स्यावित्रो अग्निर्गृहपंतिरावित्रं इन्द्रो वृद्धश्रंवा आवित्रः पूषा विश्ववेदा आवित्रौ मित्रावरुणावृतावृधावावित्रे द्यावापृथिवी धृतव्रेते आवित्रा देव्यदितिर्विश्वरूप्यावित्रोऽयम्सावांमुष्यायणौऽस्यां विश्यंस्मिन् राष्ट्रे मंहते क्षत्रायं महत आधिपत्याय महते जानराज्यायेष वो भरता राजा सोमोऽस्माकं ब्राह्मणानाः राजेन्द्रंस्य (२२)

वज्रोऽसि वार्त्रघ्नस्त्वयाऽयं वृत्रं वेध्याच्छत्रुबाधेनाः स्थ पात माँ प्रत्यश्चं पात मां तिर्यश्चंमन्वश्चं मा पात दिग्भ्यो मां पात विश्वाभ्यो मा नाष्ट्राभ्यः पात हिरंण्यवर्णावुषसां विरोकेऽयः स्थूणावुदितौ सूर्यस्याऽऽरोहतं वरुण मित्र गर्तं तत्रेश्वक्षाथामदितिं दितिं च (२३)

शिशुरिन्द्रस्यैकंचत्वारि १शच॥----[१२]

स्मिध्मा तिष्ठ गायत्री त्वा छन्दंसामवत् त्रिवृथ्स्तोमो रथन्तर सामाग्निर्देवता ब्रह्म द्रविणमुग्रामा तिष्ठ त्रिष्ठुप् त्वा छन्दंसामवत् पश्चद्शः स्तोमों बृहथ्सामेन्द्रों देवतां क्षत्रं द्रविणं विराज्मा तिष्ठ जगंती त्वा छन्दंसामवत् सप्तद्शः स्तोमों वैरूपः सामं मुरुतों देवता विड्रविणमुदीचीमा तिष्ठानुष्ठुप् त्वा (२४)

छन्दंसामवत्वेकविष्शः स्तोमों वैराजि सामं मित्रावरंणो देवता बलं द्रविणमूर्ध्वामा तिष्ठ पङ्किस्त्वा छन्दंसामवतु त्रिणवत्रयस्त्रिष्शो स्तोमौ शाक्षररेवते सामंनी बृह्स्पतिंर्देवता वर्चो द्रविणमीहङ् चान्याहङ् चैताहङ् चं प्रतिहङ् चं मितश्च सम्मितश्च सभराः। शुक्रज्योतिश्च चित्रज्योतिश्च सत्यज्योतिश्च ज्योतिष्माइश्च सत्यश्चर्तपाश्चा- (२५)

त्य रहाः। अग्नये स्वाहा सोमाय स्वाहां सिवृत्ते स्वाहा सरंस्वत्ये स्वाहां पूष्णे स्वाहा बृह्स्पतंये स्वाहेन्द्रांय स्वाहा घोषांय स्वाहा श्लोकांय स्वाहाऽ शांय स्वाहा भगांय स्वाहा क्षेत्रंस्य पतंये स्वाहां पृथिव्ये स्वाहाऽन्तिरक्षाय स्वाहां दिवे स्वाहा सूर्याय स्वाहां चन्द्रमंसे स्वाहा नक्षंत्रेभ्यः स्वाहाऽद्धः स्वाहौषंधीभ्यः स्वाहां वनस्पतिभ्यः स्वाहां चराचरेभ्यः स्वाहां परिष्ठवेभ्यः स्वाहां सरीसृपेभ्यः स्वाहां (२६) अनुष्टुप्त्वंर्तृपाश्चं सरीसृपेभ्यः स्वाहाँ॥———[१३]

सोमंस्य त्विषिरिस् तवेव मे त्विषिर्भ्याद्मृतंमिस मृत्योमां पाहि दिद्योन्मां पाह्यवेष्टा दन्द्शूका निरेस्तं नमुंचेः शिरंः॥ सोमो राजा वर्रुणो देवा धर्मसुवश्च ये। ते ते वाचर सुवन्तां ते ते प्राणर सुवन्तां ते ते चक्षुः सुवन्तां ते ते श्रोत्रर्र सुवन्तार सोमंस्य त्वा द्युम्नेनाभिषिश्चाम्यग्नेस्- (२७)

तेजंसा सूर्यस्य वर्चसेन्द्रंस्येन्द्रियेणं मित्रावरुंणयोर्वीर्येण मुरुतामोजंसा क्षुत्राणां क्षुत्रपंतिरुस्यतिं दिवस्पांहि समावंवृत्रत्रधरागुदींचीरहिं बुध्रियमनुं सुश्चरंन्तीस्ताः पर्वतस्य वृष्भस्यं पृष्ठे नावंश्चरन्ति स्वसिचं इयानाः॥ रुद्र यत्ते ऋयी परं नाम तस्में हुतमंसि यमेष्टंमसि। प्रजांपते न त्वदेतान्यन्यो विश्वां जातानि परि ता बंभूव। यत्कांमास्ते जुहुमस्तन्नों अस्तु वयः स्याम् पत्यो रयीणाम् (२८)

अ्ग्रेस्तैकांदश च॥———[१४]

इन्द्रंस्य वज्रों ऽसि वार्त्रघ्नस्त्वया ऽयं वृत्रं वध्यान्मित्रावर्रण-योस्त्वा प्रशास्त्रोः प्रशिषां युनज्मि यज्ञस्य योगेन विष्णोः क्रमों ऽसि विष्णोः क्रान्तमंसि विष्णोविकान्तमसि मुरुतां प्रस्वे जेषमाप्तं मनः सम्हिमेन्द्रियेणं वीर्येण पशूनां मृन्युरंसि तवेव मे मृन्युर्भूयान्नमों मात्रे पृथिव्यै माऽहं मातरं पृथिवी १ हि ऐसिषं मा (२९)

मां माता पृथिवी हि सीदियंदस्यायुंरस्यायुंर्मे धेह्यूर्गस्यूर्जं मे धेहि युड्डंसि वर्चोऽसि वर्चो मियं धेह्यग्नयं गृहपंतये स्वाहा सोमांय वनस्पतंये स्वाहेन्द्रंस्य बलांय स्वाहां मुरुतामोजंसे स्वाहां हु सः श्रुंचिषद्वसुंरन्तिरक्ष्यसद्धोतां वेदिषदितिथिर्दुरोणसत्। नृषद्वंरसदंत्सद्धोमसद्जा गोजा ऋतजा अद्रिजा ऋतं बृहत् (३०)

हिर्सिषं मर्तजास्रीणि च॥——[१५]

मित्रोंऽसि वर्रुणोऽसि समहं विश्वैर्देवेः क्षुत्रस्य नाभिरसि क्षुत्रस्य योनिरसि स्योनामा सींद सुषदामा सींद मा त्वां हिश्सीन्मा मां हिश्सीन्निषंसाद धृतव्रतो वर्रुणः पुस्त्यांस्वा साम्रांज्याय सुऋतुर्ब्रह्मा(३)न् त्वश्रांजन् ब्रह्माऽसिं सिवृता-ऽसिं सृत्यसंवो ब्रह्मा(३)न् त्वश्रांजन् ब्रह्माऽसीन्द्रोंऽसि सृत्योजा (३१)

ब्रह्मा(३)न् त्व॰ रांजन् ब्रह्माऽसिं मित्रोंऽसि सुशेवो

ब्रह्मा(३)न् त्व १ रांजन् ब्रह्माऽसि वर्रुणोऽसि सृत्यधुर्मेन्द्रंस्य वज्रोऽसि वार्त्रघृस्तेनं मे रध्य दिशोऽभ्यंय १ राजां-ऽभूथ्सुश्लोकाँ(४) सुमंङ्ग्लाँ(४) सत्यंराजा(३)न्। अपां नन्ने स्वाहोर्जो नन्ने स्वाहाऽग्रयं गृहपंतये स्वाहाँ (३२)

स्त्यौजांश्चत्वार् र्श्शचं॥______[१६]

आग्नेयम्ष्टाकंपालं निर्वपिति हिरंण्यं दक्षिणा सारस्वतं च्रं वंथ्सत्री दक्षिणा सावित्रं द्वादंशकपालमुपध्वस्तो दक्षिणा पौष्णं च्रु श्यामो दक्षिणा बार्हस्पृत्यं च्रु शितिपृष्ठो दक्षिणैन्द्रमेकांदशकपालमृष्मो दक्षिणा वारुणं दशंकपालं महानिरष्टो दक्षिणा सौम्यं च्रं बुभुदिक्षिणा त्वाष्ट्रमृष्टाकंपाल श् शुण्ठो दक्षिणा वैष्ण्वं त्रिकपालं वांमुनो दक्षिणा (३३)

आुग्नेयं द्विचंत्वारि २ शत्॥————[१७]

स्द्यो दींक्षयन्ति स्द्यः सोमं क्रीणन्ति पुण्डरिस्रजां प्र यंच्छति दृशभिवंध्सत्ररेः सोमं क्रीणाति दशपेयों भवति शृतं ब्राह्मणाः पिंबन्ति सप्तदृशङ् स्तोत्रं भवति प्राकाशावंध्वर्यवे ददाति स्रजंमुद्गात्रे रुकार होत्रे- ऽश्वं प्रस्तोतृप्रतिहृतृभ्यां द्वादंश पष्ठौहीर्ब्रह्मणे वृशां

मैंत्रावरुणायंर्षमं ब्राह्मणाच्छु रसिने वासंसी नेष्टापोतृभ्या रू स्थूरिं यवाचितमंच्छावाकायांनु ब्राहंमग्रीधें भार्गवो होतां भवति श्रायन्तीयंं ब्रह्मसामं भवति वारवन्तीयंमग्निष्टोमसाम र सारस्वतीरपो गृंह्णाति (३४)

वार्वन्तीर्यं चत्वारिं च॥_____[१८]

आग्नेयम्ष्टाकंपालं निर्वपित हिरंण्यं दक्षिणेन्द्रमेकांदश-कपालमृष्भो दक्षिणा वैश्वदेवं चुरुं पिशङ्गी पष्टौही दक्षिणा मैत्रावरुणीमामिक्षां वृशा दक्षिणा बार्हस्पृत्यं चुरु श् शितिपृष्ठो दक्षिणाऽऽदित्यां मुल्हां गुर्भिणीमा लेभते मारुतीं पृश्निं पष्टौहीमश्विभ्यां पूष्णे पुरोडाश्ं द्वादेशकपालं निर्वपिति सरस्वते सत्यवाचे चुरु संवित्रे सत्यप्रसवाय पुरोडाश्ं द्वादेशकपालं तिसृधन्व श्रष्टिवरिद्धिणा (३५)

आश्चेय सप्तर्चत्वारि श्यत्॥_____[१९]

आग्नेयम्ष्टाकंपालं निर्वपिति सौम्यं चुरुः सांवित्रं द्वादंशकपालं बार्हस्पत्यं चुरुं त्वाष्ट्रमृष्टाकंपालं वैश्वान्रं द्वादंशकपालं दक्षिणो रथवाहनवाहो दक्षिणा सारस्वतं चुरुं निर्वपति पौष्णं चुरुं मैत्रं चुरुं वारुणं चुरुं क्षेत्रपृत्यं चुरुमादित्यं चुरुमुत्तरो रथवाहनवाहो दक्षिणा (३६)

आ्रुप्रेयं चर्तुम्बिर्शत्॥———[२०]

स्वाद्वीं त्वौ स्वादुनां तीव्रां तीव्रेणामृतांममृतेंन सृजामि स॰सोमेन सोमोंऽस्यिश्वभ्यां पच्यस्व सरंस्वत्यै पच्यस्वेन्द्रांय सुत्राम्णे पच्यस्व पुनातुं ते परिस्रुत सोम सूर्यस्य द्हिता। वारेण शश्वंता तनां॥ वायुः पूतः प्वित्रंण प्रत्यङ्ख्सोमो अतिद्रुतः। इन्द्रंस्य युज्यः सखाँ॥ कुविदङ्ग यवंमन्तो यवं चिद्यथा दान्त्यंनुपूर्वं वियूयं। इहेहैंषां कृणुत भोजनानि ये ब्रहिषो नमोवृक्तिं न ज्ग्मः॥ आश्विनं धूम्रमा लंभते सारस्वतं मेषमैन्द्रमृषभमैन्द्रमेकांदशकपालं निर्वपति सावित्रं द्वादेशकपालं वारुणं दर्शकपालः सोमप्रतीकाः पितरस्तृप्णुत वर्डंबा दक्षिणा (३७)

भोर्जनानि षड्वि १ शतिश्च॥——[२१]

अग्नांविष्णू मिह तद्वां मिहत्वं वीतं घृतस्य गुह्यांनि नामं। दमेदमे सप्त रत्ना दर्धाना प्रति वां जिह्वा घृतमा चंरण्येत्॥ अग्नांविष्णू मिह् धामं प्रियं वां वीथो घृतस्य गृह्यां जुषाणा। दमेदमे सुष्टुतीर्वावृधाना प्रतिं वां जिह्ना घृतमुचंरण्येत्॥ प्र णों देवी सरंस्वती वाजेंभिर्वाजिनीवती। धीनामंवित्र्यंवतु। आ नों दिवो बृहतः (३८)

पर्वतादा सरंस्वती यज्ञता गंन्तु युज्ञम्। हवंं देवी जंजुषाणा घृताचीं शुग्मां नो वाचंमुश्ती शृंणोतु॥ बृहंस्पते जुषस्वं नो ह्व्यानिं विश्वदेव्य। रास्व रत्नांनि दाशुषे॥ एवा पित्रे विश्वदेवाय वृष्णे युज्ञैर्विधेम नमंसा ह्विर्भिः। बृहंस्पते सुप्रजा वीरवंन्तो वय स्यांम प्रतंयो रयीणाम्॥ बृहंस्पते अति यद्यों अर्हांद्युमद्विभाति ऋतुंमुज्जनेषु। यद्दीदयच्छवंस- (३९)

-र्तप्रजात् तद्स्मासु द्रविणं धेहि चित्रम्॥ आ नों मित्रावरुणा घृतेर्गव्यूतिमुक्षतम्। मध्वा रजार्रस सुऋतू॥ प्र बाहवां सिसृतं जीवसे न आ नो गव्यूतिमुक्षतं घृतेनं। आ नो जने श्रवयतं युवाना श्रुतं में मित्रावरुणा हवेमा॥ अग्निं वंः पूर्व्यं गिरा देवमींडे वसूनाम्। सुपूर्यन्तः पुरुप्रियं मित्रं न क्षेत्रसाधंसम्॥ मुक्षू देववंतो रथः (४०) शूरों वा पृथ्सु कासुं चित्। देवानां य इन्मनो यर्जमान् इयंक्षत्यभीदयंज्वनो भुवत्॥ न यंजमान रिष्यसि न सुन्वान् न देवयो॥ अस्दत्रं सुवीर्यमुत त्यदाश्वश्वियम्॥ निकृष्टं कर्मणा नशृत्र प्र योषृत्र योषित॥ उपं क्षरन्ति सिन्धंवो मयोभुवं ईजानं चं युक्ष्यमाणं च धेनवंः। पृणन्तं च पपुंरिं च (४१)

श्रवस्यवी घृतस्य धारा उपं यन्ति विश्वतः॥ सोमांरुद्रा वि वृंहतं विषूंचीममीवा या नो गयंमाविवेशं। आरे बांधेथां निर्ऋतिं पराचैः कृतं चिदेनः प्रमुंमुक्तमस्मत्॥ सोमांरुद्रा युवमेतान्यस्मे विश्वां तनूषुं भेषजानि धत्तम्। अवं स्यतं मुश्रतं यत्रो अस्तिं तनूषुं बद्धं कृतमेनों अस्मत्॥ सोमांपूषणा जनना रयीणां जनना दिवो जनना पृथिव्याः। जातौ विश्वंस्य भुवंनस्य गोपौ देवा अंकृण्वन्नमृतंस्य नाभिम्॥ इमौ देवौ जायंमानौ जुषन्तेमौ तमार्थसे गूहतामजुंष्टा। आभ्यामिन्द्रः पक्षमामास्वन्तः सोमापूषभ्यां जनदुस्त्रियांसु (४२)

बृह्तः शवंसा रथः पपुंरिं च दिवो जनना पश्चंवि शितश्च॥———[२२]

This PDF was downloaded from http://stotrasamhita.github.io.

GitHub: http://stotrasamhita.github.io | http://github.com/stotrasamhita

 ${\sf Credits:} \quad {\sf http://stotrasamhita.github.io/about/}$